

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0043/2001

6. februar 2001

***II

INDSTILLING VED ANDENBEHANDLING

om Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet
(9512/1/2000 – C5-0520/2000 – 1997/0359(COD))

Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked

Ordfører: Enrico Boselli

Tegnforklaring

- * Høringsprocedure
flertal af de afgivne stemmer
- **I Samarbejdsprocedure (førstebehandling)
flertal af de afgivne stemmer
- **II Samarbejdsprocedure (andenbehandling)
*flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning
flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre
den fælles holdning*
- *** Samstemmende udtalelse
*flertal blandt Parlamentets medlemmer undtagen i de tilfælde, der
omhandles i EF-traktatens artikel 105, 107, 161 og 300 og i EU-
traktatens artikel 7*
- ***I Fælles beslutningsprocedure (førstebehandling)
flertal af de afgivne stemmer
- ***II Fælles beslutningsprocedure (andenbehandling)
*flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning
flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre
den fælles holdning*
- ***III Fælles beslutningsprocedure (tredjebehandling)
flertal af de afgivne stemmer for at godkende det fælles udkast

(Den angivne procedure er baseret på det af Kommissionen foreslåede
retsgrundlag)

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE	4
FORSLAG TIL LOVGIVNINGSMÆSSIG BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE	14

PROTOKOLSIDE

På mødet den 10. februar 1999 vedtog Parlamentet sin holdning ved førstebehandling til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (KOM(1997) 628 - 1997/0359(COD)).

På mødet den 26. oktober 2000 meddelte formanden, at den fælles holdning var modtaget og henvist til Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked (9512/1/2000 - C5-0520/2000).

På mødet den 23. september 1999 havde udvalget valgt Enrico Boselli til ordfører.

På møder den 8., 15., 24., 29. og 30. januar og 5. februar 2001 behandlede udvalget den fælles holdning og udkastet til indstilling ved andenbehandling.

På sidstnævnte møde vedtog det enstemmigt forslaget til lovgivningsmæssig beslutning.

Til stede under afstemningen var: Ana Palacio Vallelersundi (formand), Willi Rothley, Rainer Wieland and Ward Beysen (næstformænd), Enrico Boselli (ordfører), Maria Berger, Charlotte Cederschiöld, Brian Crowley, Jean-Maurice Dehousse, Willy C.E.H. De Clercq, Raina A. Mercedes Echerer, Francesco Fiori (for Antonio Tajani, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Janelly Fourtou, Geneviève Fraisse, Marie-Françoise Garaud, Evelyne Gebhardt, Robert Goodwill (for Bert Doorn, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Gerhard Hager, Malcolm Harbour, Roger Helmer (for Kurt Lechner, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), The Lord Inglewood, Piia-Noora Kauppi (for Guido Viceconte, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Klaus-Heiner Lehne, Neil MacCormick, Toine Manders, Luís Marinho, Sérgio Marques, Véronique Mathieu, Hans-Peter Mayer, Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega, Angelika Niebler, Ria G.H.C. Oomen-Ruijten, Imelda Mary Read, Astrid Thors, Gary Titley, Feleknas Uca, Diana Wallis, Joachim Wuermeling, Matti Wuori og Stefano Zappalà.

Indstillingen ved andenbehandling indgivet den 6. februar 2001.

Fristen for ændringsforslag til den fælles holdning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor indstillingen skal behandles.

FORSLAG TIL LOVGIVNINGSMÆSSIG BESLUTNING

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning om Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet (9512/1/2000 – C5-0520/2000 – 1997/0359(COD))

(Fælles beslutningsprocedure: andenbehandling)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Rådets fælles holdning (9512/1/2000 – C5-0520/2000),
  - der henviser til sin holdning ved førstebehandling¹ til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(1997) 628²),
  - der henviser til Kommissionens ændrede forslag (KOM(1999) 250³),
  - der henviser til EF-traktatens artikel 251, stk. 2,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 80,
  - der henviser til indstilling ved andenbehandling fra Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked (A5-0043/2001),
1. ændrer den fælles holdning som angivet nedenfor;
  2. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.

---

¹ EFT C 150 af 28.5.1999, s. 154 og 183.

² EFT C 108 af 7.4.1998, s. 6.

³ EFT C 180 af 25.6.1999, s. 6.

(Ændringsforslag 1)

Betragtning 17

(17) Det er, særlig på baggrund af de krav, der følger af det digitale område, nødvendigt at sikre, at de organer, der kollektivt forvalter rettighederne, opnår en **højere** grad af rationalisering og åbenhed hvad angår overholdelse af konkurrencereglerne.

(17) Det er, særlig på baggrund af de krav der følger af det digitale område, nødvendigt at sikre, at de organer, der kollektivt forvalter rettighederne, opnår en **høj** grad af rationalisering og åbenhed hvad angår overholdelse af konkurrencereglerne.

Or. es

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 2)

Betragtning 39

(39) Hvis undtagelsen eller indskrænkningen anvendes på privatkopiering, bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til den teknologiske og økonomiske udvikling, navnlig for så vidt angår digital privatkopiering og vederlagsordninger, når der findes effektive tekniske beskyttelsesforanstaltninger. **Sådanne** undtagelser eller indskrænkninger bør hverken hindre anvendelsen af tekniske foranstaltninger eller deres gennemførelse over for ulovlig omgåelse.

(39) Hvis undtagelsen eller indskrænkningen anvendes på privatkopiering, bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til den teknologiske og økonomiske udvikling, navnlig for så vidt angår digital privatkopiering og vederlagsordninger, når der findes effektive tekniske beskyttelsesforanstaltninger. **Produkter, der gøres til genstand for tekniske foranstaltninger som omhandlet i artikel 6, bør ikke være omfattet af en vederlagsordning.** Undtagelser eller indskrænkninger bør hverken hindre anvendelsen af tekniske foranstaltninger eller deres gennemførelse over for ulovlig omgåelse **som fastsat i artikel 6.**

Begrundelse:

Forbrugeren må ikke bebyrdes med betaling af afgifter på udstyr eller optagelsesmedier, når tekniske foranstaltninger forhindrer forbrugeren i at foretage privatkopiering eller gør det muligt at foretage direkte betaling til rettighedshavere.

(Ændringsforslag 3)
Betragtning 52a (ny)

(52a) Beskyttelsen af tekniske foranstaltninger bør garantere et sikkert miljø for tilrådighedsstillelse af interaktive on-demand tjenester på en sådan måde, at almenheden har adgang til værker eller andre frembringelser på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Hvis sådanne tjenester er reguleret ved kontraktlige aftaler, finder artikel 6, stk. 4, 1. og 2. afsnit, ikke anvendelse. Andre former for ikke-interaktiv onlineanvendelse er fortsat underlagt disse bestemmelser.

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 4)
Betragtning 58

(58) Mellemmænds tjenester kan navnlig på det digitale område i stadig stigende grad anvendes af tredjemand til krænkelse. I mange tilfælde er sådanne mellemmænd bedst i stand til at bringe sådanne krænkelse til ophør. Med forbehold af eventuelle andre sanktioner og retsmidler, der kan anvendes, bør rettighedshaverne derfor have mulighed for at kræve nedlagt forbud over for en mellemmænd, **der overfører en tredjemands krænkelse af** et beskyttet værk eller andre frembringelser i et netværk. Denne mulighed bør foreligge, uanset om mellemmænds handlinger er undtaget i henhold til artikel 5. Betingelserne og de nærmere bestemmelser for sådanne forbud bør fastsættes i medlemsstaternes nationale lovgivning.

(58) Mellemmænds tjenester kan navnlig på det digitale område i stadig stigende grad anvendes af tredjemand til krænkelse. I mange tilfælde er sådanne mellemmænd bedst i stand til at bringe sådanne krænkelse til ophør. Med forbehold af eventuelle andre sanktioner og retsmidler, der kan anvendes, bør rettighedshaverne derfor have mulighed for at kræve nedlagt forbud over for en mellemmænd, **hvis tjenesteydelser anvendes af en tredjemand til at krænke** et beskyttet værk eller andre frembringelser i et netværk. Denne mulighed bør foreligge, uanset om mellemmænds handlinger er undtaget i henhold til artikel 5. Betingelserne og de nærmere bestemmelser for sådanne forbud bør fastsættes i medlemsstaternes nationale lovgivning. **Sådanne forbud skal være specifikke, rimelige og realistiske og kun vedrøre den krænkelse, som forbuddet er nedlagt mod, og de skal under alle omstæn-**

digheder respektere principperne om fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser samt princippet om ytringsfrihed.

Begrundelse:

Ændringsforslaget bringer betragtningen på linje med den tilhørende artikel og direktivet om e-handel. Forbud, der er baseret på artikel 8, stk. 3, skal altid være specifikke. Artiklen må ikke fortolkes således, at der kan stilles generelle overvågnings- og filtreringskrav i forhold til ISP'er og mellemænd i modstrid med artikel 15 i direktivet om e-handel.

(Ændringsforslag 5)

Artikel 5, stk. 2, litra b)

b) reproduktioner på ethvert medium foretaget ***til privat og ikke-kommerciel brug for en fysisk person***, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation, i forbindelse med hvilken der tages hensyn til anvendelse eller ikke-anvendelse af de i artikel 6 nævnte tekniske foranstaltninger på det pågældende værk eller den pågældende frembringelse

b) reproduktioner på ethvert medium foretaget ***af en fysisk person til privat brug og til formål, der hverken direkte eller indirekte er kommercielle***, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation, i forbindelse med hvilken der tages hensyn til anvendelse eller ikke-anvendelse af de i artikel 6 nævnte tekniske foranstaltninger på det pågældende værk eller den pågældende frembringelse

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 6)

Artikel 5, stk. 3, litra a)

a) hvis der udelukkende er tale om anvendelse til anskueliggørelse i forbindelse med undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning. såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, ***når det er muligt***, og det sker i et omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger til

a) hvis der udelukkende er tale om anvendelse til anskueliggørelse i forbindelse med undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning. såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, ***medmindre dette viser sig umuligt***, og det sker i et omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger til

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 7)
Artikel 5, stk. 3, litra c)

c) hvis der er tale om gengivelse i pressen, overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse af udgivne artikler om aktuelle økonomiske, politiske eller religiøse emner eller af værker eller andre frembringelser af samme karakter, der er udsendt over radio og tv, når en sådan anvendelse ikke udtrykkeligt er beskyttet, og kilden, herunder ophavsmandens navn, anføres, eller hvis der er tale om anvendelse af værker eller andre frembringelser i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, **når det er muligt**

c) hvis der er tale om gengivelse i pressen, overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse af udgivne artikler om aktuelle økonomiske, politiske eller religiøse emner eller af værker eller andre frembringelser af samme karakter, der er udsendt over radio og tv, når en sådan anvendelse ikke udtrykkeligt er beskyttet, og kilden, herunder ophavsmandens navn, anføres, eller hvis der er tale om anvendelse af værker eller andre frembringelser i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, **medmindre dette viser sig umuligt**

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 8)
Artikel 5, stk. 3, litra d)

d) hvis der er tale om citater med henblik på formål som kritik eller anmeldelser, forudsat at de vedrører et værk eller en anden frembringelse, som allerede er gjort tilgængelig for almenheden på lovlig vis, kilden med ophavsmandens navn angives, **når det er muligt**, og citaterne er i overensstemmelse med god skik og med hensyn til deres omfang ikke går ud over, hvad det særlige formål berettiger til

d) hvis der er tale om citater med henblik på formål som kritik eller anmeldelser, forudsat at de vedrører et værk eller en anden frembringelse, som allerede er gjort tilgængelig for almenheden på lovlig vis, kilden med ophavsmandens navn angives, **medmindre dette viser sig umuligt**, og citaterne er i overensstemmelse med god skik og med hensyn til deres omfang ikke går ud over, hvad det særlige formål berettiger til

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 9)
Artikel 5, stk. 3, litra f)

f) hvis der er tale om anvendelse af politiske taler samt uddrag af offentlige forelæsninger eller lignende værker eller frembringelser, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og kilden med ophavsmandens navn angives, **når det er muligt**

f) hvis der er tale om anvendelse af politiske taler samt uddrag af offentlige forelæsninger eller lignende værker eller frembringelser, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og kilden med ophavsmandens navn angives, **medmindre dette viser sig umuligt**

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 10)
Artikel 5, stk. 3, litra j)

j) hvis der er tale om anvendelse med det formål at give meddelelse om en offentlig udstilling eller salg af kunstværker i den udstrækning, det er nødvendigt for at promovere begivenheden

j) hvis der er tale om anvendelse med det formål at give meddelelse om en offentlig udstilling eller salg af kunstværker i den udstrækning, det er nødvendigt for at promovere begivenheden, **men ikke i forbindelse med enhver anden kommerciel anvendelse**

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 11)
Artikel 5, stk.3, litra q) (nyt)

q) hvis der er tale om at sikre, om nødvendigt ved hjælp af retlige foranstaltninger som f.eks. en stærkt begrænset obligatorisk tilladelse eller en retlig formodning, at radio- og tv-selskaber har ret til at bruge eller give tredjemand tilladelse til at bruge deres egne arkivproduktioner, som de selv har produceret eller bestilt og finansieret under egen redaktionel kontrol, til nye udsendelser eller on-demand tjenester; tv- eller

radioproducenten betaler et rimeligt vederlag for en sådan anvendelse til ophavsmænd, udøvende kunstnere eller andre rettighedshavere, som har deltaget i produktionen.

Begrundelse:

Dette ændringsforslag er en forenklet udgave af et ændringsforslag, som Parlamentet vedtog ved førstebehandlingen. Det kan forventes, at kontraktlige aftaler på dette område viser sig at være umulige eller vanskelige at nå frem til. Europæiske radio- og tv-selskaber opretholder dog omfangsrige arkiver over deres hidtidige radio- og tv-produktioner, som går helt tilbage til radioens og fjernsynets første dage. Disse arkiver udgør en enestående optegnelse over et lands politiske og sociale liv samt kulturliv. De bør derfor gøres tilgængelige for almenheden ved hjælp af de nye muligheder inden for audiovisuel kommunikation.

(Ændringsforslag 12)

Artikel 5, nyt stykke

Agter en medlemsstat at indføre nye eller ændre eksisterende ordninger for ydelse af en rimelig kompensation, underretter den Kommissionen herom. Kommissionen undersøger, om den påtænkte foranstaltning er forenelig med det indre marked, og retter en henstilling til den pågældende medlemsstat.

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 13)

Artikel 6, stk. 4, afsnit 2

En medlemsstat kan også træffe sådanne foranstaltninger vedrørende en person, der nyder godt af en undtagelse eller indskrænkning hjemlet i artikel 5, stk. 2, litra b), medmindre rettighedshaverne allerede har gjort reproduktion til privat brug muligt i det omfang, det er nødvendigt for at kunne drage fordel af den pågældende undtagelse eller indskrænkning og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5, stk. 2, litra b), og artikel 5, stk. 5, uden at dette hindrer

En medlemsstat kan også træffe sådanne foranstaltninger vedrørende en person, der nyder godt af en undtagelse eller indskrænkning hjemlet i artikel 5, stk. 2, litra b), medmindre rettighedshaverne allerede har gjort reproduktion til privat brug muligt i det omfang, det er nødvendigt for at kunne drage fordel af den pågældende undtagelse eller indskrænkning og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5, stk. 2, litra b), og artikel 5, stk. 5, uden at dette hindrer

rettighedshaverne i at træffe relevante foranstaltninger med hensyn til antallet af reproduktioner i overensstemmelse med disse bestemmelser.

rettighedshaverne i at træffe relevante foranstaltninger med hensyn til antallet af reproduktioner i overensstemmelse med disse bestemmelser. ***En medlemsstat skal træffe sådanne foranstaltninger, hvis der kræves en rimelig kompensation for reproduktion (artikel 5, stk. 2, litra b)).***

Begrundelse:

Hvis medlemsstaterne forpligter forbrugerne til at betale en afgift på maskiner eller datamedier til kopier (artikel 5, stk. 2, litra b)), skal de sørge for, at forbrugerne reelt kan tage disse kopier. Ellers betaler forbrugerne for kopier, som de på grund af tekniske beskyttelsesforanstaltninger slet ikke kan tage.

(Ændringsforslag 14)
Artikel 12, stk. 4

Udvalget har følgende opgaver:

- a) at tilrettelægge konsultationer om alle spørgsmål vedrørende anvendelsen af direktivet

- b) at fremme udvekslingen af oplysninger om den relevante udvikling, der sker inden for lovgivning og retspraksis og på det økonomiske, samfundsmæssige, kulturelle og tekniske område

- c) at virke som et forum for evaluering af det digitale marked for værker og andre frembringelser, herunder privatkopiering og anvendelse af tekniske foranstaltninger.

Udvalget har følgende opgaver:

- a) at tilrettelægge konsultationer om alle spørgsmål vedrørende anvendelsen af direktivet

- aa) at undersøge direktivets indvirkning på det indre markeds funktion og fremhæve eventuelle vanskeligheder***

- b) at fremme udvekslingen af oplysninger om den relevante udvikling, der sker inden for lovgivning og retspraksis og på det økonomiske, samfundsmæssige, kulturelle og tekniske område

- c) at virke som et forum for evaluering af det digitale marked for værker og andre frembringelser, herunder privatkopiering og anvendelse af tekniske foranstaltninger.

Begrundelse:

Kræver ingen yderligere forklaring.

(Ændringsforslag 15)
Artikel 13

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv før den ...*. De underretter straks Kommissionen herom.

* **To år** efter direktivets ikrafttræden.

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv før den ...*. De underretter straks Kommissionen herom.

* **18 måneder** efter direktivets ikrafttræden.

Begrundelse:

For at muliggøre en tilpasning af direktivet til de teknologiske ændringer, der uundgåeligt vil blive tale om, er det vigtigt, at gennemførelsesperioden forkortes fra 24 til 18 måneder i tråd med den i direktivet om elektronisk handel fastsatte fremgangsmåde.

BEGRUNDELSE

1. Kommissionen vedtog direktivforslaget¹ den 10. december 1997 på grundlag af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 47, stk. 2, og artikel 55 og 95. Den 21. januar 1998 blev forslaget forelagt Europa-Parlamentet. Den 10. februar 1999 vedtog Parlamentet en lovgivningsmæssig beslutning med ændringer til Kommissionens tekst². Den 21. maj 1999 vedtog Kommissionen et ændret forslag³, som delvist og undertiden helt inkorporerede de ændringer, der var vedtaget ved førstebehandlingen. Den 28. september 2000 fastlagde Rådet sin fælles holdning⁴, som Europa-Parlamentet modtog den 26. oktober 2000.
2. Ved førstebehandlingen vedtog Parlamentet 56 af de stillede ændringsforslag. Af disse har den fælles holdning overtaget 37, heraf nogle i deres helhed og andre kun delvist, heriblandt ændringsforslagene vedrørende indførelsen af princippet om "rimelig kompensation" som foreslået og udformet af Parlamentet ved førstebehandlingen.
3. Formålet med direktivet er at sikre et indre marked for ophavsret og beslægtede rettigheder, især for så vidt angår informationssamfundets produkter og tjenester (*online* og støttet på fysiske hjælpemidler). Endvidere er formålet med direktivet at udstikke en lovgivningsramme, der kan leve op til de nye teknologiske udfordringer.
4. Direktivet har fundamental betydning for ophavsret i informationssamfundet, som er et område, der endnu ikke er hverken reguleret eller harmoniseret på europæisk plan. I 1996 udarbejdede det internationale samfund inden for rammerne af WIPO (Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret) to traktater, én om ophavsret og én om fremførelser og fonogrammer. For at træde i kraft skal disse traktater ratificeres af 30 stater. Den Europæiske Union alene repræsenterer 42 stater i kraft af dens aftaler med landene i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EFTA-landene), med de central- og østeuropæiske lande og med andre, associerede, lande. Vedtagelsen af direktivet er en absolut nødvendighed, da det udgør det nødvendige retsgrundlag for Den Europæiske Unions og dennes medlemsstaters ratificering af ovennævnte traktater.
5. Direktivet om ophavsret skal beskytte den uvurderlige europæiske arv på det kreative område, hvor Europa har en stærk tradition at forsvare, og desuden fremme udviklingen inden for det nye digitale miljø, der er indført med informationssamfundet. I denne proces kan og skal europæisk kreativitet og indhold nyde godt af udviklingen af informationssamfundet og af avancerede teknologier som f.eks. WAP (*Wireless Application Protocol*), UMTS (*Universal Mobile Telephone System*), bredbåndstjenester, interaktivt tv og den stigende konvergens mellem digitale net og satellitnet, som tilsammen udgør den nye grænse for spredning på globalt plan.

---

¹ EFT C 108 af 7.4.1998, s. 6.

² EFT C 150 af 28.5.1999, s. 154 og 183.

³ EFT C 180 af 25.6.1999, s. 6.

⁴ EFT C 344 af 1.12.2000, s. 1.

Direktivet skal harmonisere lovgivningsrammen for ophavsret og hermed beslægtede rettigheder i Europa og i denne forbindelse ikke røre ved den fine balance mellem de ofte divergerende interesser, der står på spil, således som det allerede er sket i USA med vedtagelsen af *Digital Millenium Copyright Act*. Det er vigtigt at understrege, at USA ved at have vedtaget disse bestemmelser i tide ikke blot har opfyldt forpligtelsen til at gennemføre WIPO-traktaterne i national lov, men også har givet sin egen kreative industri, de nye teknologier og de digitale medier den nødvendige ramme for retlig sikkerhed og for den heraf følgende økonomiske stabilitet, som i øjeblikket begunstiger de amerikanske erhvervsdrivende og straffer de europæiske.

6. Den større og hurtigere udbredelse og tilgængelighed af indhold, som de nye digitale distributionsteknologier giver mulighed for, skaber det indtryk, at afstandene mellem personer og de vanskeligheder, der er forbundet med disse afstande, ikke længere eksisterer inden for rammerne af det, som Marshall McLuhan har defineret som "den globale landsby". En af informationssamfundets største teoretikere, Nicholas Negroponte, har opstillet en meget klarsynet analyse af virkningerne af "den globale landsby", som til vort formål kan sammendrages som følger: 1) det bliver muligt for lokale kulturer at gøre sig gældende takket være digitale informationsteknologier baseret på interaktivitet (den enkelte informationsbruger bliver også informationsleverandør); 2) det bliver meget vanskeligere at overvåge informationer i det digitale og interaktive miljø, fordi der ikke er skarpe skel mellem den, der leverer, og den, der bruger informationerne, således som det derimod var tilfældet, da kommunikation var baseret på analogt tv; dette gør, at der må anlægges et nyt syn på lovgiverens rolle, da der ikke længere er plads til centralistiske og planlægningsmæssige indgreb som dengang, da information distribueredes ved hjælp af analoge teknologier; direktivet kan ikke ignorere disse principper; 3) nævnte overvågningsproblemer er ikke begrænset til det politiske plan, men afspejles også på det økonomiske plan: de store selskaber, der i dag kontrollerer størstedelen af den globale økonomi, vil ikke længere være ene om at nå multinationale dimensioner, for takket være Internet kan mange små virksomheder, også selv om de kun har 2-3 ansatte, nå ud til et verdensomspændende marked. Tidligere var dette umuligt.

Desuden må det ikke glemmes, at informationssamfundet i de seneste tre år har udviklet sig i retning af stadig mere avancerede løsninger, hvilket var vanskeligt at forestille sig i 1997, hvor Kommissionen udarbejdede sit direktivforslag. Faktisk er det nu i højere grad muligt at konsultere indhold på digitale platforme med større udbredelse (WAP, digitale frekvenser), og gennemsnitsbrugeren får stadig hurtigere og billigere adgang til nettet (ADSL, CTV). Samtidig har forskerne udviklet nye løsninger, som alle kan tilslutte sig, og som kan anvendes på masseforbrugselektronik for at gøre brugen af digitale teknologier sikrere i rettighedsbeskyttelseshenseende. Der findes allerede, omend stadig kun på forsøgsplan, systemer, der kan forhindre brugen af ulovligt kopierede DVD'er eller begrænse brugen af lyd- eller videofiler, der er downloadede fra nettet på ulovlig vis. Den teknologiske udvikling har ændret sociale og faglige vaner, idet kommunikationen bliver stadig hurtigere og stadig mere effektiv takket være e-mail, World Wide Web og digital mobiltelefoni, som gør det let at nå brugerne på et hvilket som helst sted og tidspunkt. Følgelig er indhold blevet lettere tilgængeligt og hurtigere at udbrede. Det er derfor ønskeligt, at direktivet vedtages så hurtigt som muligt for at undgå, at det overhales af udviklingen for hurtigt.

7. Direktivets vigtigste bestemmelser er: retten til reproduktion (artikel 2), retten til overføring af værker til almenheden og retten til tilrådighedsstillelse for almenheden af andre frembringelser (artikel 3), retten til spredning (artikel 4), undtagelser og indskrænkninger (artikel 5), retten til reproduktion til privat brug (artikel 5, stk. 2, litra b)), tekniske beskyttelsesforanstaltninger (artikel 6) og forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning (artikel 7).
8. Hvad angår retten til reproduktion udstikker den fælles holdning en retlig ramme for både ophavsmænd og indehavere af beslægtede rettigheder, dvs. udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer og radio- og fjernsynsforetagender, men også for den elektroniske industri, forbrugerne, akademikere og handicappede osv.
9. Med hensyn til retten til overføring af værker er Rådets tekst acceptabel og afbalanceret. Faktisk tillægger den ophavsmænd såvel som udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer, producenter af filmoptagelser og radio- og fjernsynsforetagender eneret til at forbyde eller tillade trådbunden eller trådløs overføring til almenheden af deres værker på en sådan måde, at brugerne får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.
10. Hvad angår retten til spredning tillægger Rådets artikel 4 rettighedshaveren eneret til at forbyde eller tillade spredning i EU-landene. Betragtning 28 er blevet omformuleret i Rådets fælles holdning og afklarer forholdet mellem det her foreliggende direktiv og en række begreber i tilknytning til spredning som opstillet i Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret¹.
11. Den fælles holdning har udvidet listen over undtagelser fra at omfatte otte undtagelser som i Kommissionens oprindelige forslag, herunder teknisk reproduktion, til at omfatte 20 undtagelser. Opstillingen af så mange undtagelser inden for denne artikels rammer skaber forvirring med hensyn til forfølgelsen af det endelige mål med direktivet, som ud over at udstikke en retlig referenceramme også skal harmonisere ophavsretten og beslægtede rettigheder. Det må gøres klart, at listen er udtømmende, og at undtagelserne er fakultative, således at det er op til medlemsstaterne selv at afgøre, om de vil gennemføre dem. Bestemmelsen er blevet kritiseret af dem, der gerne havde set en liste over obligatoriske undtagelser i betragtning af de harmoniseringsprincipper, der ligger til grund for direktivet. Faktisk må det erkendes, at en obligatorisk liste ville forhindre lovgivningsmæssige forskelle og øge harmoniseringen på dette område på europæisk plan. Imidlertid må det ikke glemmes, at der netop på dette område er tale om store lovgivningsmæssige forskelle (f.eks. med hensyn til afgiften på reproduktion til privat brug, som varierer meget fra det ene europæiske land til det andet, og som ligefrem er ikkeeksisterende i Det Forenede Kongerige), som skyldes behovet for at respektere de enkelte medlemsstaters kulturelle og retlige traditioner. Af denne grund bør begrænsningerne i artikel 5, stk. 3, forblive fakultative for at være acceptable. Der er tale om et nødvendigt kompromis mellem behovet for harmonisering og respekten for ovennævnte kulturelle og retlige

---

¹ EFT L 346 af 27.11.1992, s. 61.

traditioner i de enkelte medlemsstater. Princippet om harmonisering, som indebærer opnåelse af kohærens mellem afledt fællesskabsret og national ret for at sikre det indre markeds funktion (se betragtning 32), er afspejlet i denne bestemmelse. Imidlertid giver direktivet ikke staterne mulighed for at indføje nye undtagelser ud over dem, der udtrykkeligt er opført på listen, med det formål at begrænse lovgivningsmæssige forskelle og retlige uoverensstemmelser (artikel 5, stk. 3, litra n)). Som helhed betragtet er udformningen af listen over undtagelser acceptabel. Dog må der indføres en ændring i artikel 5, stk. 3, litra j) vedrørende meddelelser om offentlige udstillinger eller salg af kunstværker. Faktisk må det udtrykkeligt gøres klart, at enhver kommerciel anvendelse af reproduktioner af værker offentliggjort i informationsmateriale såsom brochurer er undtaget.

12. Hvad angår reproduktion til privat brug afspejler den nuværende formulering ganske godt ånden i undtagelsen i artikel 5, stk. 2, litra b), hvorefter privatkopiering er tilladt, såfremt den foretages til privat og ikke-kommerciel brug for en fysisk person. For at sikre, at der ikke opstår tvivl i forbindelse med fortolkningen, ville det måske være nyttigt at gøre det helt klart, at denne kommercielle værdi ikke må være hverken direkte eller indirekte.
13. Formuleringen af afsnit 4 i artikel 6, stk. 4, forekommer ikke særlig klar, eftersom den giver anledning til fortolkningsmæssig tvivl og forvirring. Skal bestemmelsen i dette afsnit forstås fuldt ud, må den læses sammen med artikel 3, stk. 2, og betragtning 25, hvori begrebet "retten til overføring af værker til almenheden ved hjælp af interaktive bestillingstransmissioner" forklares. Hvad angår det objektive anvendelsesområde for denne bestemmelse, er det ikke klart, om den kun finder anvendelse på *on-demand*-tjenester eller ligeledes på alle de øvrige *online*-tjenester. Fjernelsen af enhver mulig tvetydighed vil kunne ske gennem indføjeelse af en formålsbestemt betragtning i direktivets dispositive del, som vil gøre det muligt at give den mere detaljerede forklaring, der er nødvendig for at definere formålet med afsnit 4 i artikel 6, stk. 4, som er at muliggøre udviklingen af tjenester og modeller for økonomiske *online*-forbindelser, som er begrænsede til det interaktive *on-demand*-område, der ikke er omfattet af bestemmelserne i afsnit 1 og 2 i artikel 6, stk. 4.
14. Informationssamfundet er et samfund i konstant udvikling, hvor det endnu ikke er muligt at komme med forudsigelser om den fremtidige udvikling. For at gøre det muligt at tilpasse direktivet til de teknologiske ændringer, der uundgåeligt vil blive tale om, er det vigtigt, at gennemførelsesperioden forkortes fra 24 til 18 måneder i tråd med den i direktivet om elektronisk handel fastsatte fremgangsmåde. Det bliver særlig vigtigt at revidere direktivet om to år for på grundlag af de erfaringer, der indhøstes i forbindelse med dets gennemførelse, at foretage eventuelle ændringer i direktivets tekst.
15. Direktivet om ophavsret vedrører en særlig slags varer, nemlig varer som er omfattet af intellektuel ejendomsret og distribueret via et "virtuelt" net som Internet. Områdets særlige karakter gør det endnu mere nødvendigt gennem direktivet at skabe en retlig sikkerhed, der kan beskytte og muliggøre en sikker udvikling af værker på nettet. Det er håbet, at direktivet om beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder vedtages så hurtigt som muligt, også for at sætte EU i stand til at ratificere WIPO-traktaterne.